

BORCSA IMOLA

Időgép

Vasárnap István bátya egyedül jön mamához, nagy dérrrel-dúrral érkezik. A kapu is nagyot döndül, ahogy bevágja, aztán belerúg az egyik pálmába, ami túl magas, se pincébe, se szobába nem fér, ezért kint van a bejárati ajtó mellett. Akkorát rúg bele, hogy a pálma eldől és reccsenve kettéhasad, ezt az ablakból nézem végig. Úgy toppan be, hogy nem is köszön senkinek, csak leül. Mind őt nézzük, de nem szólalunk meg, mama kérdez aztán annyit halkán, az aragáz felé fordulva, hogy mi baja van szerencsétlen fával. István bátya felmordul, de nem beszél, egész ebéd alatt bámul maga elé furán, és a focizás is elmarad. Senki nem kérdezi, mi baja, azt csak találgatjuk, miután elmegy, de komoly dologra nem gondolunk.

Anci nénje tudja meg elsőnek, ő hívja anyát a hírral. Éppen esti mesét nézek, mikor cseng a telefon, hosszan, már kiabálok anyáéknak, hogy jöjjenek végre, és vegyék fel, nem akarok én emelni kagylót, utálok hallózni, aztán várni, hogy vajon ismerős vagy idegen hang szólal meg. Anya végre-valahára megérkezik, én pedig félek, hogy le kell majd halkítanom a tévét, hogy beszélni tudjon, pedig a legérdekesebb résznél vagyunk a mesében, de nem úszom meg ennyivel sem, mert néhány szó után anya feláll, kiveszi a kezemből a távirányítót, és a tévét kikapcsolja. Int, hogy menjek ki a szobából. Hiába nézek rá csalódottan, kérlelőn, kétségbeesetten, észre se veszi, olyan riadt arcot vág, mint Anci nénje, mikor koponyát lát.

István bátyáék válnak, ez a hír. Akkor hallok válásról életemben először, anya magyarázza el, mi az, és azt is mondja, hogy az senkinek sem jó, és ha jobban belegondolok, tényleg, nekem sem, például a melegszendvics miatt. Karola ágyó készíti a legfinomabbat a világon. Pedig az nem is igazi szendvics, mert nem két kenyér közé, hanem egyetlen szeletre van minden rápakolva, és ezt Karola ágyó beteszi a mikrohullámú sütőbe, amiről azt mondják, senki másnak nincs még a városban, és ettől a vaj átítatja a kenyeret, a szalámi kicsit megpirul, a sajt megolvad, sistereg, annál finomabbat elképzelni sem lehet. Ráadásul gyorsan készül el, olyan gyorsan, mint ahogy az LOC oldja fel az odaégett zsírt az edény aljáról, egy szempillantás alatt, anya mindig így mondja, mikor a bemutatókra gyakorol, kívülről fújom már az egészszet.

Onnantól kezdve mindenki egymásra mutogat, ideges, szomorú. Anci nénje kioktatóan mondja, hogy aki tud a félrelépésről, és nem tesz semmit, az mindenképp felelős, jobb, ha ezt anya nem háritja. Gondolkodom, miféle félrelépésről beszélnek, és kiéről, én nem emlékszem semmi befáslizott bokára, bigegésre, sántikálásra. És egyáltalán hogy lesz válás ebből? Anya szerint utólag okosnak lenni nem nagy kunszt, neki ott a közön lenni, na, az nehéz, azt se tudja, ki pártjára álljon, meg különben is könnyű Anci nénjének onnan Brassóból kapitánykodni, mert nem rá zúdul minden, hanem anyára, ő hallgatja Karola ágyó panaszát, mama szidalmait, és ő nézi a bátyját minden este részegen.

Anya lódít, pedig mindig azt mondja, az csúnya dolog. István bátya nincsen minden este nálunk, de ha jön, tényleg mindig egy üveg whiskyvel érkezik. Apa

is kortyolgat belőle, de ő nyakalja, aztán dülöngél. Dülöngél és mormog, hadovál, hogy nem lehet ezt bírni, hogy valaki vagy ügyeletben van, vagy pihen, mert másnap ügyeletbe megy, vagy fáradt az előző napi ügyelet miatt. Ezt a szót ő már nem akarja hallani senki szájából ebben a jó kurva életben. De ez nem is igaz, mert ő még így is, még ezt is elviselné, mert ő ennek a ribancnak mindent elvisel, figyel minden szeszélyére, ő viszont egy ártatlan kis botlást is képtelen megbocsájtani, és ne gondolja senki, hogy ő nem tudja, mi az oka, az új belgyógyással szűrné össze a levet, az a görény csak a zöld jelzést várja, azért sürgős a válás ennyire. Anyáék ilyenkor csak hümmögnek, nézik az órát, hogy kéne lefeküdni, de azért nem teszik ki István bátyát, csak engem küldenek be.

Szóval nekem ez az egész botlás vagy félrelépés homályos, mint a Daciánk ablaka reggelente, mert hiába új, van egy kicsi baj a fűtéssel, apa ötpercenként törölgeti ronggyal az ablakot. Egészen addig homályos, míg meg nem hallom egyik este beszélgetni anyáékat. Azon tanakodnak, hogy lépjenek ki az Amwayből vagy se. Hogy szabad-e olyannak dolgozni, aki szétdúlja a családot, ezt kell vajon szem előtt tartani, vagy az üzletet? De hát miféle üzlet ez, ráfizetés az egész, veti közbe apa, de én már nem hallom, mit mond utána, mert iszonyúan megijedek. Ezek szerint az egész kalamajkának az Olgi-ügy az oka. Akkor pedig az én kotyogásom a ludas a dologban. Miattam van minden. Miattam bánatos Karola ángyó, miattam iszik István bátya, miattam kap össze folyton anya és Anci nénje. Az én hibám. Muszáj helyrehoznom valahogy, de a baj nagyon nagy, itt nem segít bocsánatkérés, hantázás, sumákolás. Ide időgép kell, jövök rá hirtelen, és el is határozom magam aznap éjjel. Visszautazom az időben, és visszacsinálom a kotyogást.

Óra biztosan kell hozzá. Nem is tudom, egy elég-e. Ha kell, össze tudok szedni négyet. Anyának meg apának is van karórája, meg van a karóra formájú falióra a konyhában, aztán meg egy összehajthatós fekete az éjjeliszekrényen. Ezekkel kell bebújjak valami zárt helyre. Mondjuk, a debaré aljába. Ahogy ezt kifundálom, azon kezdem törni a fejem, mikor hajthatnám végre. Fél hét van. Anyáék hétkor szinte mindig híradót néznek, akkor egy darabig biztosan nem kaphatnak rajta, gondolom.

Kisompolygok a konyhába. Anya mosogat, lassú, óvatos mozdulatokkal, hogy ne csörömpöljön, közben nagyon figyel. Az órája a kagyló mellé van ledobva, apáé ott hever a kulcsos tálkában. Ő egy amwayes kazetta dobozával babrál, amit éppen hallgatnak. Tavaly öt kontinensen jártam, tizennyolc országban, és nagyon jól éltem, mondja a néni a kazettán. Észrevetted, hogy ezek sosem mondják el a lényegét? Hogy mit kellene csinálni konkrétan, hogy az üzlet nekünk is menjen, morfondírozik apa, mire anya pisszegtetni kezd, hogy most figyelni kell. De hát a pozitív gondolkodás a lényeg, még mindig nem érted, mondja később apa balgaságán bosszankodva, de akkor már apa nem figyel, mert kockázunk.

Mikor ők átvonulnak a nagyszobába, én csak tettetem, hogy a hálóba megyek, megállok a folyosó közepén, és hallgatózom. Aztán ahogy bekapcsolják a tévét, és a fészkelődés is abbamarad, visszasettenkedem a konyhába. A sötétben nekiütközöm a széknek, beütöm a térdem, de ők szerencsére nem hallják meg. Felmászom a körkanapéra, hogy levegyem az órát, de csak az alját érem el, a szegről leemelni nem tudom. Előbb arra gondolok, felteszek egy széket is a körkanapéra, arra állok, aztán mégis inkább úgy döntök, nem vacakolok ezzel, hátha három óra is elég a működéshez. Elcsenem a két karórát, aztán nyargalok hátra a hálóba, és magamhoz teszem az összecsukhatóst is. Kinyi-

tom a debaré ajtaját, és halkán kiveszem alulról a porszívót, annak a helyére pont beférek. Már bent vannak az órák, én is épp mászom befelé, mikor eszembe jut, hogy nem tudom pontosan, mikorra kell visszamennem az időben. Töröm, töröm a fejem, aztán egyszer csak beugrik. Az ellenőrző. Előkotorom a táskám aljából, a végében meg is találok. Tisztelt Szülők! Holnap, november 26-án, szerdán délután 17 órától szülőértekezletet tartunk. Rendben, akkor irány vissza aznap délutánra.

Bebújok a debaré aljába, behúdom az ajtót magam mögött, épp csak résznyire hagyom nyitva, hogy egy kevés fény beszűrődjön. Kipattintom a karórák oldalán a forgó műtűröket, amivel apa az időt állítja be, és elkezdem tekergetni őket. Közben rágondolok erősen az utazásra, november huszonhat, november huszonhat, ismételve magamban, végül behunom a szemem, és várom, hogy a gép működésbe lépjen. Várom, de semmit nem érzek. Kell egyáltalán érezek valamit, gondolkodom. Kicsit kezdek elálmosodni. Arra jutok, ez jó jel lehet, végül is az utazás fárasztó. Kidugom a fejem, duruzsol a tévé, kéken villog, a porszívó ugyanott. Lássuk, mászom elő reménykedve. Kicsit fáj a térdem a kuporgástól, sántikálva osonok a nagyszobához. Előbb csak benézek, anya észrevesz, és mosolyogva paskol a kanapéra, hogy üljek melléje. Odamegyek. Mindkettőjükön ugyanaz a ruha van, mint azelőtt, bár ezen nem indulhatok el, mert anya otthon mindig a bolyhos sötétkék sztreccsnadrágot és a virágos magasnyakút hordja, és apa is mindig ugyanazt a fekete tréninggatyát viseli, ami alul, a gumírozott résznél lyukas. Milyen nap van ma, kérdezem óvatosan. Anya a hajammal babrál, de a tévét bámulja, rám se néz, úgy felel. Csütörtök. Ez rossz jel, de azért még picit reménykedem. És milyen év? Hát nem tudod, nevet fel apa, és csodálkozik. A kérdő tekintetére bambán rázom a fejem. Ezerkilencszázkilencvennyolc, mondja. Ó, fityfranc, ez nem sikerült, keseredem el rettenetesen.

Lefekvés után sokat töröm a fejem, hogy hol lehet a bökkenő. Eszembe jut, hogy biztos az évváltás a hibás, az lehet a trükk, hogy nem elég az óra, naptár is kell. És az sem lehet mindegy, hogy milyen, nem fog az utazás kilencvennyolccsal működni, kilencvenhetest kell szereznem.

Másnap tűvé teszem a házat. Naptár mindig van a konyhában, ott tartjuk a körkanapé háttámlájánál a sarokban, és zsebnaptár is fityeg itt meg ott, de egyik sem tavalyi. Márpedig nekem az kell. Anyáék elé állok, hogy a tanító néni azt mondta, hétfőre vigyünk az iskolába naptárt, kilencvenhetest. Azt meg minnek, képed el apa, és főleg miért nem jó az idei? Vonogatom a vállam, hogy én azt nem tudhatom. Megkérdezzük nagyanyádat, tűnődik.

Vasárnap csak mi megyünk mamához ebédre, István bátyáék pakolnak, Karola ángyó költözik vissza falura a szüleihez. Mama meg se kérdezi tőlem, hogy megy az iskola, be se lépünk rendesen, már kezdi, hogy Karola ángyó így pénzéhes liba, meg úgy háládatlan némben, nem tud egy zakuszkát megfőzni, egy muraturát eltenni nem képes, és mindenki elnézi ezt neki, még az elkapart fattyát sem emlegeti senki soha, pedig az ő hibájából nincs unoka, és erre tessék, ez a hála, egyből ügyvédhez fut, és az utolsó bőrt is lehúzná Istvánról, mégis mi van a fejében? Tudja ő jól, milyen az, ha egy férfi lator, de ez nem azt jelenti, hogy nyomban válni kell. Ezt hallgatjuk egész délután. Akkor is zsémbel, mikor hátramegy a belső szobába, hogy egy papírkupac aljáról előtúrja nekem a naptárt. Mire kell, jut hirtelen eszébe megkérdezni, mikor a kezembe nyomja. Kell vigyük az iskolába, hebegem, mert már nem vagyok biztos benne, hogy az időutazás jó ötlet.

Viszont bárhogya lesz utána, az ennél csak jobb lehet, gondolom, úgyhogya este megint bebújok az időgépbe. Nálam vannak az órák, és nálam a naptár is, november huszonhatodikát pirossal bekarikáztam. Bebújok, koncentrálok, várok. Kis idő múlva kikukkantok az ajtón, semmi mozgás, előmerészkedem. Anyáékat ugyanúgy a tévé előtt találom, mint múltkor, és rosszat sejtek, de azért szép sorjában felteszem a kérdéseket.

Vacak az időgép, valami baja van. Azon tűnődöm, mi lehet. Aztán eszembe jut, hogya a filmekben az időgép mindig forog, úgy lép működésbe. Forgás, ez lehet a kulcs. Forognia kell. Forog a kerék, a betonkeverő, a kar a húsőrlőn, gondolkodom, de ez mind nem jó. A szőlőprés sem, az túl kicsi. Megvan! A mosógép, igen, a mosógép lesz az! Pattanok fel, de anya szól, hogya fogmosás, aztán irány az ágy. Annyira izgulok, ki se bírom mondani, de jön utánam, nézi, mit csinállok, aztán ők is lefekszenek, muszáj várnom még egy napot.

Másnap este híradó előtt beállít hozzánk Karola ángyó. Most vörös a haja, nem szőke. Magas, vékony, hátul az égővörös kontyával olyan, mint egy tilos világitó szemafor. Egy dobozt cipel, néhány kölcsönkért holmi van benne, vissza szeretné adni őket, azt mondja. Anya bártortalanul veszi át a dobozt, hebeg, közben odaszaladok én is, Karola ángyót megölelem. Könnyes a szeme, és tétovázik, mikor anya behívja teára, de végül belemegy. Én eldöntöm, most próbálom meg ismét az időutazást, itt a tökéletes pillanat. Órával, naptárral bemasírozok a fürdőbe, nagy nehezen bepréselem magam a mosógépbe, összekucorodom, de kilóg a fejem. Fészkelődöm, helyezkedni próbálok, kicsit kényelmetlen, de végül sikerül, beleférek teljesen. Épp az órákkal kezdenék babrálni, mikor eszembe jut, hogya a mosógép nincs beindítva, úgy biztosan nem fog működni az utazás. Kimászok, nyomom az egyik gombot, semmi. Egy másikat, a gép meg se nyekken. Elkezdem összevissza nyomogatni őket, végre hallom a rövid zenét, és minden gomb világitani kezd. Szuper, készen állok, örvendezem, és ismét bemászok, helyezkedem, a mosógép ajtaját behúdom. Húdom, de nem kattán. Próbálom nyaggatni, húdom két kézzel, sehogya sem megy. Mindegy, nem szalaszthatom el az alkalmat, gondolom, akkor így kell megpróbáljam. Elkezdem a szokásos koncentrált, mormogást, tekergetését az óráknak. Várok egy darabig, aztán kimászom. Dobog a szívem, alig visz a lábam, úgy közeledem a nagyszobához.

Bekukkantok. Karola ángyónak még mindig vörös haja van. Ebben az egészben az a megalázó, hogya én tudtam meg utoljára, mondja anyának nem is vádlón, hanem nagyon szomorúan. Én pedig rájövök, hogya végig rossz volt a terv, nem jó dátumra akartam visszamenni. A lényeg nem az, hogya a kotyogást visszacsináljam, az lett volna igazán jó, ha erről az egészről egyáltalán semmit nem tudok.